

Strategiskt fälttåg mot korrruptionen

Bertil Olsson

En av de första lagar Raúl Castro undertecknade, i augusti 2007, skärpte lagstiftningen mot "disciplinbrott" på arbetsplatser. I sina tal har han ofta framhållit att alla som begår ett brott, "oavsett vilka de är och vilken ställning de innehar", kommer att få ta de lagliga konsekvenserna av sina misstag, personer i ledande ställning ej undantagna. Frågan hade också kommit upp vid de gräsrotsdebatter som initierades av regeringen hösten 2007. Raúl Castro delade folkets oro, och medgav att många år av "irrationella förbud" hade bidragit till lagbrott, korrruption och straffrihet. Av den orsaken förutspår regeringen att de nyligen avskaffade restriktionerna för försäljning av bilar och bostäder kommer att avskaffa en lukrativ svart marknaden.

Nationalförsamlingens unga ledamöter lyssnar uppmärksamt

Regeringen har också år 2009 inrättat en Riksrevision (La Contraloría) under ledning av vicepresidenten Gladys Bejerano med uppgift att granska alla statliga organ och ingripa vid varje tecken på korrruption. Den senaste granskningen genomfördes under det första halvåret 2011, och berörde 750 slumpvis utvalda företag.

Alltsedan starten har dussintals direktörer i kubanska företag och i samriskföretag med utländska bolag ställts inför rätta och dömts för korrruption, bl a en tidigare minister och minst tre utländska direktörer, men också kubanska tjänstemän inom livsmedelsindustrin och inom flygbolaget Cubana de Aviación, samt de chilenska affärsmännen Max och Marcel Marambio. Senare fall har gällt telekommuni-

kationssektorn, och minst tre utländska företag med investeringar på Kuba är föremål för undersökning.

Enligt Bejerano, en strikt tjänsteman med pokeransikte, förs kampen mot korrruption på två fronter: nedslag på "brottslighet, bristande disciplin, olaglig verksamhet och varje typ av korrruption," och förebyggande verksamhet.

Förebyggande är viktigast

"Vi håller fast vid att den förebyggande verksamheten är den viktigaste", sade Bejerano vid den "Internationella konferensen mot korrruption" 9-11 november i Havanna. Det grundas på tanken att korrruption på olika nivåer "föregås av en process av uppluckrade värderingar som i regel beror på svaga rutiner och kontrollsystem och börjar med små favörer och lagöverträdelse som korrumperar."

Konferensen mot korrruption i Havanna var den femte i ordningen och bevistades av specialister och forskare från ett tjugotal länder. Kubas riksåklagare Darío Delgado framhöll att den korrruption som finns på Kuba är "administrativ på vissa nivåer i olika sektorer, framför allt i affärsföretag".

Som exempel på akutella svåra och komplicerade utmaningar nämnde han att kunna skydda kubanskt kapital i samägda företag, att komma åt penningtvätt och genomföra rättegångar mot utlänningar som stuckit.

Kanadensisk bilfirma genomskökt

Grönklädda säkerhetsagenter söker igenom ett flott kontor på en kanadensisk bilfirma. Toppchefer vid Kubas berömda cigarrfabriker finns nu bakom galler. En tidigare minister har bytt sin maktposition mot en fängelsecell i 15 år.

President Castro säger att korståget är av stor vikt för att rädda det socialistiska systemet. Kampen mot korrruption har tidigare inte riktat in sig på de utländska företagen. Nu har det blivit annorlunda med kanadensiska, franska, tjeckiska, chilenska och engelska medborgare som dömts och massor av små sydamerikanska och europeiska företag som slängts ut ur landet.

Försäljningen av koreanska bilar och reservdelar sjönk när två av de viktigaste distributörerna, bägge kanadensiska, snärjdes. Också produkter som chilenskt vin, juice och tomatkoncentrat försvann tillfälligt från butikshyllorna, för att efter några månader ersättas av andra märken.

En sak är klar: Reglerna för att göra affärer har drastiskt förändrats under Raul Castro. "Det här är inte en kampanj", säger riksåklagare Darío Delgado till journalister. "Detta är permanent. Det är systematiskt. Korrruption kan inte tillåtas."

Ideella Transparency International rankar Kuba bättre än snittet i världen vad gäller korrruption, och på tredje plats i Latinamerika och Karibien. Men mygel kan vara mer förödande för ett socialistiskt system. I det kapitalistiska tillhör det ordningen.

"Kampen mot korrruption är av avgörande vikt", säger riksrevisorn Gladys Bererano: "Den dödar inte och placerar inte ut några bomber ... men den är det enda som kan besegra revolutionen för den förstör våra värderingar och moral, och urholkar våra institutioner."

Källor IPS, 111116, Associated Press 111120, Reuters 111213

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För kopia av denna licens besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Det har publicerats i www.globalarkivet.se